

Bestuurlijk Arrangement Antilliaanse Risicjongeren 2005-2008

Tussen de gemeente Leeuwarden en de Staat der Nederlanden

De gemeente Leeuwarden (hierna: de gemeente), in deze vertegenwoordigd door de wethouder Welzijn, mevrouw drs. H. Hafkamp en de Staat der Nederlanden in deze vertegenwoordigd door de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie.

Kennisnemende van:

- De Code Interbestuurlijke Verhoudingen zoals overeengekomen tijdens het bestuurlijk overleg tussen het Rijk, het IPO en de VNG d.d. 9 november 2004;
- De Beleidsnotitie Antilliaanse Risicjongeren zoals aangeboden aan de Tweede Kamer d.d. 4 oktober 2004;
- De bestuurlijke bijeenkomst d.d. 22 november 2004 tussen de Staat der Nederlanden en de Antillianengemeenten;
- Het gemeentelijke beleid, zoals vastgelegd in GSB/MOP 2005-2009 en de Veiligheidsnota Leeuwarden 2005-2009

Overwegende:

- Dat er sprake is van een groep sociaal en economisch zwakkere Antilliaanse¹ risicjongeren die qua (voor)opleiding, taalbeheersing en sociale vaardigheden in Nederland een achterstandspositie inneemt, en op dit moment extra aandacht dient te krijgen opdat deze situatie structureel verbetert;
- Dat de zogenaamde Antillianengemeenten² in Nederland zich geconfronteerd zien met een groep Antilliaanse jongeren die speciale begeleiding nodig heeft en/of problemen veroorzaakt en dat deze gemeenten er blijk van hebben gegeven deze problematiek met prioriteit aan te pakken;
- Dat de Staat der Nederlanden voor het bereiken van haar doelstellingen bestuurlijke arrangementen met deze gemeenten zal afsluiten waarbij 1 februari 2005 als peildatum is gehanteerd voor de vaststelling van het aantal Antillianengemeenten;
- Dat de problematiek rondom Antilliaanse risicjongeren zodanig is dat deze als ernstig kan worden ervaren en een daadkrachtige aanpak vereist;
- Dat ten aanzien van de problematiek rondom Antilliaanse risicjongeren de taakverdeling en samenwerking tussen de Staat der Nederlanden en gemeenten

---

¹ Onder *Antilliaanse* (risico)jongeren wordt in dit bestuurlijke arrangement verstaan: (risico)jongeren met herkomst van de Nederlandse Antillen of Aruba.

² Tot de Antillianengemeenten worden gerekend: Almere, Amersfoort, Amsterdam, Arnhem, Breda, Capelle a/d Yssel, Delfzijl, Dordrecht, Den Haag, Den Helder, Eindhoven, Groningen, Leeuwarden, Lelystad, Nijmegen, Rotterdam, Schiedam, Tilburg, Vlaardingen, Vlissingen, Zoetermeer en Zwolle.

zodanig is, dat afstemming en informatie uitwisseling tussen gemeenten en Rijk noodzakelijk is;

- Dat de Staat der Nederlanden en de gemeenten gezamenlijk voor de opgave staan om, met behoud van ieders verantwoordelijkheid, uitvoering te geven aan het beleid dat moet leiden tot vermindering van de problematiek rondom de Antilliaanse risicojongeren;
- Dat het creëren van een stabiele leefsituatie bij Antilliaanse risicojongeren onder andere kan bijdragen aan een afname van het aantal voortijdige schoolverlaters, een daling van de jeugdwerkloosheid en een afname van de door een aantal jongeren veroorzaakte overlast en criminaliteit;
- Dat in de beleidsnotitie Antilliaanse Risicojongeren wordt aangekondigd dat de Staat der Nederlanden en de Antillianengemeenten bestuurlijke arrangementen sluiten over te behalen meetbare doelen op de resultaatgebieden voortijdig schoolverlaten, jeugdwerkloosheid en overlast en criminaliteit;
- Dat de Staat der Nederlanden acties onderneemt gericht op:
  - a) Het verkrijgen van inzicht in meer specifieke aspecten van de problematiek;
  - b) Het stimuleren van bovenlokale en innoverende initiatieven;
  - c) Het onderzoeken van de wenselijkheid en uitvoerbaarheid van migratieregulerende maatregelen.
- Dat de Staat der Nederlanden in de periode 2005-2008 twintig miljoen euro extra financiële middelen beschikbaar stelt om bovengenoemde problemen aan te pakken, waarvan maximaal 18 miljoen euro beschikbaar wordt gesteld voor de Antillianengemeenten;
- Dat de verdeling van de extra financiële middelen voor de Antillianengemeenten geschiedt op basis van de aantallen eerste en tweede generatie Antilliaanse jongeren met een leeftijd van 0 t/m 24 jaar en woonachtig in deze gemeenten. Deze verdeling is opgenomen in hoofdstuk drie van de toelichting behorende bij dit bestuurlijk arrangement.

Komen het volgende overeen:

- 1) Dat de Staat der Nederlanden en de gemeente zich bij de aanpak van Antilliaanse risicojongeren concentreren op het bevorderen van een stabiele leefsituatie van de jongeren;
- 2) Dat de Staat der Nederlanden en de gemeente in de periode van 2005 – 2008 er naar streven de volgende drie gemeenschappelijke doelstellingen te realiseren:
  - a) Vermindering van het aantal Antilliaanse voortijdige schoolverlaters. Er wordt gestreefd naar een reductie van de oververtegenwoordiging ten opzichte van de totale leeftijdsgroep met 50%.
  - b) Vermindering van het aantal werkloze Antilliaanse jongeren tot 25 jaar. Er wordt gestreefd naar een reductie van de oververtegenwoordiging ten opzichte van de totale leeftijdsgroep met 30%.
  - c) Vermindering van de criminaliteit onder Antilliaanse jongeren van 12 tot 25 jaar. Er wordt gestreefd naar reductie van de oververtegenwoordiging ten opzichte van de totale leeftijdsgroep met 30%.

- 3) Dat de gemeente in dit verband voor de periode van 2005 – 2008 activiteiten onderneemt die een relatie hebben met bovenstaande doelstellingen en dat de Staat der Nederlanden en de gemeente ten aanzien van deze activiteiten resultaatafspraken maken;
- 4) Dat de gemeenschappelijke doelstellingen, de daartoe geplande activiteiten en de daarbij behorende resultaatafspraken zijn vastgelegd in een standaard opmaak (format) zoals opgenomen in bijlage I van dit arrangement;
- 5) Dat in dit arrangement die activiteiten zijn opgenomen waarbij sprake is van cofinanciering door de Staat der Nederlanden en de gemeente, waarbij iedere partij de helft van de kosten van de betreffende activiteiten financiert;
- 6) Dat voor de meting van de realisatie van de gemeenschappelijke doelstellingen het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatie Centrum van het Ministerie van Justitie jaarlijks gegevens zal verstrekken over het aantal voortijdig schoolverlaters, de omvang van de jeugdwerkloosheid en de omvang van de criminaliteit onder Antilliaanse jongeren in de gemeente;
- 7) Dat dit bestuurlijke arrangement bestaat uit drie documenten. Ten eerste het onderhavige arrangement met de wederzijdse afspraken. Ten tweede de jaarrapportage Antilliaanse Risicjongeren waarin een standaard opmaak is opgenomen. Ten derde de Toelichting waarin onder andere de verdeelsleutel, de toekenningcriteria en een accountantsprotocol is opgenomen;
- 8) Dat jaarlijks (per kalenderjaar) over de voortgang van de activiteiten wordt gerapporteerd conform de standaard opmaak (format), uiterlijk op 1 april van het daaropvolgende jaar;
- 9) Dat voor een eenduidige informatie-uitwisseling in het kader van dit bestuurlijk arrangement gebruik wordt gemaakt van gemeenschappelijke definities zoals opgenomen in hoofdstuk drie van de toelichting behorende bij dit bestuurlijk arrangement;
- 10) Dat de gemeente de Staat der Nederlanden schriftelijk kan verzoeken om de activiteiten zoals vastgelegd in het bestuurlijk arrangement te wijzigen. De wijzigingen met betrekking tot de activiteiten behoeft de instemming van de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie;
- 11) Dat ten minste één keer per jaar bestuurders van de Staat der Nederlanden en de gemeente zich gezamenlijk laten informeren over de voortgang en uitvoeringsknelpunten en dat tweejaarlijks de doelstellingen en activiteiten zoals opgenomen in dit bestuurlijk arrangement worden geëvalueerd. Op basis van deze tussentijdse evaluatie kan het bestuurlijk arrangement worden gewijzigd.
- 12) Dat de financiële bijdrage van het Ministerie van Justitie aan de ondertekenende gemeente, ten behoeve van de activiteiten en de daaraan verbonden voorwaarden, bij beschikking wordt vastgesteld. Deze beschikking is rechtens afdwingbaar.

Inwerkingtreding

Dit arrangement treedt in werking op de datum van ondertekening en heeft een looptijd tot en met 31 december 2008. Elke partij kan het arrangement schriftelijk opzeggen, indien een zodanige verandering van omstandigheden is opgetreden dat dit arrangement billijkheidshalve op korte termijn behoort te eindigen. De schriftelijke opzegging dient de verandering in omstandigheden te vermelden. Een eventuele opzegging gaat in na het verstrijken van het betreffende kalenderjaar, met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden.

Aldus opgemaakt in tweevoud en overeengekomen op 8 juni 2005

namens de Staat der Nederlanden,
de Minister voor Vreemdelingenzaken
en Integratie,

namens de gemeente Leeuwarden,
de wethouder Welzijn,

M.C.F. Verdonk

H. Hafkamp

Bijlage I:

Bijlage I bestaat uit:

- De drie gemeenschappelijke doelstellingen met een 0-meting en een weergave van de streefwaarde over de aankomende vier jaar;
- Een toelichting op het gemeentelijk beleid ten aanzien van Antilliaanse risicojongeren;
- Een overzicht van de gemeentelijke activiteiten en hun kerndegevens die middels co-financiering worden gerealiseerd.

Gemeenschappelijke doelstellingen

Conform de bepalingen zoals vastgelegd in het bestuurlijk arrangement streven de Staat der Nederlanden en de gemeente naar het realiseren van een drietal gemeenschappelijke doelstellingen.

Gemeenschappelijke doelstelling 1:

Verminderen van de oververtegenwoordiging van het aantal Antilliaanse voortijdige schoolverlaters ten opzichte van de totale leeftijdsgroep met 50%

0-meting 2004 ³	Totaal:
Het aantal Antilliaanse voortijdige schoolverlaters tot en met 22 jaar	
Het totaal aantal leerplichtige Antillianen plus Antillianen van 17 tot en met 22 jaar	
Het percentage voortijdige Antilliaanse schoolverlaters tot en met 22 jaar	
Het totaal aantal voortijdige schoolverlaters tot en met 22 jaar	
Het totaal aantal leerplichtige jongeren en jongeren van 17 tot en met 22 jaar	
Het percentage voortijdige schoolverlaters tot en met 22 jaar	
Het percentage oververtegenwoordiging van Antilliaanse voortijdige schoolverlaters tot en met 22 jaar	

Prestatie-indicator (op outcome):

De oververtegenwoordiging van Antilliaanse voortijdige schoolverlaters ten opzichte van de totale leeftijdsgroep⁴ per jaar:

Jaar:	2005	2006	2007	2008
Streefwaarde in percentages:				-50%

Gelieve, ter verduidelijking van de afspraken in het bestuurlijk arrangement, in bovenstaande tabel de streefwaarden in te vullen voor 2005, 2006 en 2007.

³ De cijfers voor de nulmeting (en jaarlijkse realisatiemetingen) worden aangeleverd door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatie Centrum van het ministerie van Justitie.

Gemeenschappelijke doelstelling 2

Verminderen van de oververtegenwoordiging van het aantal werkloze Antilliaanse jongeren tot en met 24 jaar ten opzichte van de totale leeftijdsgroep met 30%

0-meting 2004⁵	Totaal:
Het aantal Antilliaanse werklozen tot en met 24 jaar	
Het totaal aantal Antillianen tot en met 24 jaar behorende tot de arbeidspopulatie	
Het percentage werkloze Antillianen tot en met 24 jaar	
Het totaal aantal werklozen tot en met 24 jaar	
Het totaal aantal personen tot en met 24 jaar behorende tot de arbeidspopulatie	
Het percentage werklozen tot en met 24 jaar	
Het percentage oververtegenwoordiging van Antilliaanse werklozen tot en met 24 jaar	

Prestatie-indicator (op outcome):

De oververtegenwoordiging van Antilliaanse werklozen ten opzichte van de totale leeftijdsgroep⁶ per jaar:

Jaar:	2005	2006	2007	2008
Streefwaarde in percentages:				-30%

Gelieve, ter verduidelijking van de afspraken in het bestuurlijk arrangement, in bovenstaande tabel de streefwaarden in te vullen voor 2005, 2006 en 2007.

⁵ De cijfers voor de nulmeting (en jaarlijkse realisatiemetingen) worden aangeleverd door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatie Centrum van het ministerie van Justitie.

Gemeenschappelijke doelstelling 3:

Verminderen van de oververtegenwoordiging van criminele Antilliaanse jongeren van 12 tot 25 jaar ten opzichte van de totale leeftijdsgroep met 30%.

0-meting 2004⁷	Totaal:
Het aantal criminele Antilliaanse jongeren van 12 tot en met 24 jaar	
Het totaal aantal Antillianen van 12 tot en met 24 jaar	
Het percentage criminele Antilliaanse jongeren van 12 tot en met 24 jaar	
Het totaal aantal criminele jongeren van 12 tot en met 24 jaar	
Het totaal aantal jongeren van 12 tot en met 24 jaar	
Het percentage criminele jongeren van 12 tot en met 24 jaar	
Het percentage oververtegenwoordiging van criminele Antilliaanse jongeren van 12 tot en met 24 jaar ten opzichte van de totale leeftijdsgroep	

Prestatie-indicator (op outcome):

De oververtegenwoordiging van criminele Antilliaanse jongeren van 12 tot en met 24 jaar ten opzichte van de totale leeftijdsgroep⁸ per jaar:

Jaar:	2005	2006	2007	2008
Streefwaarde in percentages:				-30%

Gelieve, ter verduidelijking van de afspraken in het bestuurlijk arrangement, in bovenstaande tabel de streefwaarden in te vullen voor 2005, 2006 en 2007.

⁷ De cijfers voor de nulmeting (en jaarlijkse realisatiemetingen) worden aangeleverd door het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatie Centrum van het ministerie van Justitie.

Toelichting op het gemeentelijke beleid ten aanzien van Antilliaanse risicjongeren

Gelieve hier een beknopte beschrijving te geven van het gemeentelijke beleid waarbij tenminste de volgende vragen worden beantwoord:

1. ***In hoeverre is er sprake van integraal beleid binnen de gemeente ten aanzien van de Antilliaanse risicjongeren?***

Leeuwarden werkt al geruime tijd met een integrale aanpak zowel op preventief als curatief gebied voor personen met (meervoudige) problemen of personen die het risico lopen buiten de boot te vallen. Voor deze personen zijn trajecten op maat beschikbaar binnen de zogenaamde sluitende aanpak in het lokaal sociaal beleid Leeuwarden. De sluitende aanpak behelst onder andere inspanningen op gebied van:

- buurtwerken jeugdhulpverlening (voor jeugd t/m basisschoolleeftijd)
- sluitende aanpak voor jongeren van 12 t/m 23 jaar waarbij het RMC als centrale coördinator en casemanager optreedt tbv tegengaan voortijdig schoolverlaten en uitval uit werktrajecten
- Sociale Teams: casemanagement voor personen van 23 tot 80+ jaar, inclusief resocialisatietrajecten voor veelplegers
- project schoolveiligheid met specifieke aandacht voor de realisatie van rebound- c.q. time-outvoorzieningen
- specifieke activiteiten voor Antilliaanse en allochtone jongeren op gebied van vrijetijdsbesteding (muziek en sport en digitale trapvelden) in aandachtswijken.

Sinds ca. 1,5 jaar is Leeuwarden gestart met een intensivering van de specifieke aanpak voor onder andere risicovolle Antillianen in het project Full Colour, omdat bleek dat deze categorie medelanders zich moeilijk in reguliere trajecten kan handhaven. Dit project is gefinancierd met extra middelen van het ministerie van BZK met als doel een onorthodoxe aanpak te realiseren. Full Colour stopt als project in het najaar van 2005. De succesvolle activiteiten worden echter voortgezet en daarom is in het GSB/MOP programma Veiligheid en in de kadernota Integrale Veiligheid Leeuwarden 2005-2009 de aanpak van risicovolle Antillianen en allochtone risicjongeren als speerpunt van beleid opgenomen.

Dit betekent dus dat de continuïteit is gegarandeerd van onze integrale intensieve en tevens “outreachinge” aanpak. In het Actieprogramma Aanpak risico-Antillianen en (allochtone) risicjongeren hebben we zowel de groepsgerichte als de persoonsgerichte aanpak opgenomen. Omdat uit empirisch onderzoek is gebleken dat de (risico) Antillianen vaak omgaan met andere (risico)jongeren, veelal van allochtone afkomst, kiezen wij ervoor bij de aanpak ook de laatstgenoemde groep te betrekken.

Een intensief samenwerkingsverband van gemeente, OM en politie en de lokaal werkende maatschappelijke organisaties, zoals jongerenwerk, RMC, Het Buro (werkend conform methodiek Nieuwe Perspectieven), de BV Sport etc. staat borg voor de integrale sluitende aanpak.

2. ***Hoe draagt het gemeentelijke beleid bij aan het realiseren van de drie gemeenschappelijke doelstellingen?***

Allereerst is het van belang dat de Antilliaanse (risico)jongeren worden bereikt. Uit zichzelf komen ze vaak niet naar de reguliere organisaties en zijn ze veelvuldig op straat te vinden. Daarom wordt op een creatieve outreachende manier getracht de doelgroep te bereiken, onder andere met de inzet van het Straat-talentteam (kortweg S-team). Dit team bestaat uit jongvolwassenen met verschillende etnische achtergrond zoals Turks, Marokkaans, Antilliaans en Zuid-Amerikaans, die tot voor kort veel problemen hebben gehad en gekend. Deze jongvolwassenen volgens thans een sociaal pedagogisch opleiding. Zij spreken de straattaal van de jongeren en zoeken de risicojongeren op diverse plekken in de stad op (zowel bij activiteiten als bij hangplekken op straat) om hen te motiveren mee te doen met de gezamenlijke aanpak richting scholing e/o werk en daardoor uit de randgroep c.q. criminaliteit te kunnen treden. Daarnaast is de stichting (in oprichting) Anti+ actief in Leeuwarden met speciale aandacht voor de wijken in het noorden van Leeuwarden, waar veel Antillianen wonen en vertoeven. Anti+ bestaat uit jongvolwassenen van Antilliaanse afkomst die zelf een nogal probleemvol verleden achter de rug hebben en nu in een ontwikkelingsproces zitten om dit te ontgroeien. Anti + wil de Antillianen door middel van positieve activiteiten betrekken bij de Leeuwarder samenleving. Deze activiteiten liggen op gebied van muziek, sport en andere vrije tijdsbesteding. De activiteiten die worden georganiseerd dienen ook als vindplaats voor het Straat-talentteam.

In het verlengde van het vindplaatsgericht werken organiseert de Gemeente Leeuwarden specifieke trajecten richting zorg, schuldhulpverlening, scholing e/o werk voor de Antillianen, waarbij extra intensieve begeleiding en aansluiting op hun wensen en behoeften gerealiseerd wordt. Ook wordt er in 2005 en 2006 voorlichting gegeven op scholen, bij politie en bij instellingen over de Antilliaanse cultuur en hoe om te gaan met problemen van en met Antillianen. In de praktijk blijkt n.l. dat bij organisaties vaak kennis ontbreekt waardoor er veel onbegrip ontstaat over gedrag met alle gevolgen van dien.

Het gemeentelijk beleid is erop gericht om deze nieuwe initiatieven te koppelen aan regulier integratie- en resocialisatiebeleid om zodoende ook voor deze moeilijke doelgroep de bestaande hiaten in de sluitende aanpak te dichten.

3. ***Welke specifieke knelpunten met betrekking tot de doelgroep doen zich voor binnen de lokale context?***

De Gemeente Leeuwarden heeft een sociale probleemanalyse gemaakt en politie Fryslân heeft in 2003 een misdaadanalyse gemaakt. Beide analyses hebben de volgende gegevens gegenereerd:

Gemeentelijke analyse:

Er zijn ongeveer 900 geregistreerde Antillianen/Arubanen in Leeuwarden woonachtig. Dit is 1% van de bevolking. In onderstaande tabel worden de absolute aantallen weergegeven. Deze gegevens betreffen de eerste en tweede generatie Antillianen/Arubanen die per 1 januari 2005 in de regio Leeuwarden ingeschreven stonden. We zien daarbij een oververtegenwoordiging van de leeftijdscategorie 25-29 jaar.

Zoals bekend, zijn niet alle in Leeuwarden woonachtige e/o verblijvende Antillianen geregistreerd bij de Gemeente Leeuwarden, het aantal Antilliaanse inwoners zal dus zeker hoger liggen dan de registratiecijfers aangeven. Vaak zien we ook bij deze Antillianen een hoge graad van mobiliteit, de zgn transito's; zij verblijven enkele maanden bij familie en vertrekken dan weer naar een andere stad (cityhoppen).

Tabel 1: aantallen mannen en vrouwen in de Gemeente Leeuwarden per leeftijdscategorie

Geslacht persoon									
		m	V	totaal		m	v	totaal	
		Antillianen	Antillianen						
Leeftijds- groep	0 - 4	47	40	87					
	5 - 9	38	30	68					
	10 - 14	36	36	72	=	0-14	121	106	227
	15 - 19	46	54	100					
	20 - 24	95	94	189					
	25 - 29	67	54	121	=	15- 29	208	202	410
	30 - 34	45	38	83					
	35 - 39	31	22	53					
	40 - 44	23	21	44	=	30- 44	99	81	180
	45 - 49	21	15	36					
	50 - 54	15	23	38					
	55 - 59	13	11	24					
	60 - 64	3	5	8	=	45- 64	52	54	106
	65 - 69	1	5	6					
	70 - 74	1	2	3					
	75 - 79	0	0	0					
	80 - 84	0	1	1					
	85 - 89	0	0	0					
	90 - 94	0	0	0					
	> 94	0	0	0	=	65eo	2	8	10
Totaal		482	451	933			482	451	933

Bron: GBA Leeuwarden 01-01-2005 (voorlopige cijfers vwb 2005.)

In 2003 is door de politie op verzoek van de gemeente Leeuwarden een misdaadanalyse ten uitvoer gebracht om na te gaan wat de omvang is van de criminele en overlastgevende Antillianen en Arubanen in de binnenstad en in de Vrijheidswijk.

Een korte samenvatting van de meest in het oog springende feiten uit de analyse; in dit verband gaat het in het bijzonder om de in de gemeente Leeuwarden geregistreerde Antillianen/Arubanen met antecedenten.

Hierbij is geconstateerd dat er drie soorten delicten zijn waarop de doelgroep Antillianen/Arubanen hoog scoort. Het gaat om de volgende delicten met de daarbij behorende leeftijdscategorieën:

- Diefstal wordt met name gepleegd door 12-20 jarigen (24 x);
- Bezit of handel in harddrugs door zowel de 21-30 (59x) , 31-40 (29x) als 41-50 jarigen (13x);
- Delicten die Antillianen van 51 jaar en ouder plegen zijn vnl vernielingen (9x).

Genoemde gegevens zijn afkomstig uit HKS (Politie misdaad-registratiesysteem) en vastgelegd in de Regionale veiligheidsbeleidsanalyse “Ken (a)bo ta” van Politie Midden Fryslân 2004.

Rond 34% van de Antilliaanse mannen wordt met antecedenten aangetroffen in HKS. Dit zijn 134 mannen van de in totaal 394 mannen (teldatum 2003). In vergelijking met de autochtone bevolking blijkt dat Antillianen (net als Marokkanen) oververtegenwoordigd zijn in de misdaadstatistieken.

Deze situatie is ernstig. Een fors percentage van eigenlijk alle leeftijdscategorieën heeft antecedenten. En ook als mensen geen antecedenten hebben wil het nog niet automatisch zeggen dat het goed gaat, omdat velen van hen problemen hebben op gebied van schulden, werkloosheid en schooluitval.

Vergelijkbaar onderzoek dat recentelijk in Nijmegen is uitgevoerd, levert dezelfde cijfers en misdaadpercentages op.

Tot slot is het van belang om te vermelden dat het aantal gewelddadige, door Antillianen gepleegde* delicten stijgt. Dit staat niet in verhouding tot de groei van de Antilliaanse bevolking. Er kan wel een gedeeltelijke verklaring gevonden worden voor dit fenomeen. Een deel van de delicten wordt namelijk gepleegd door Antillianen/Arubanen die niet in de provincie Friesland woonachtig zijn, maar hier wel enige maanden verblijven.

Leeuwarden is als vestigingsplaats aantrekkelijk, zoals blijkt uit de volgende cijfers:

Tabel 2

Aantal nieuwkomers per 1 januari	instroom	Totaal A/A
2001	171	674
2002	228	730
2003	197	813
2004	90	903
2005	30	933
2004 t/m augustus		
Cliënten WWB		
t/m 01-01-2005	164	

* in 2004 en 2005 wordt in Leeuwarden ook een stijging geconstateerd van ernstige geweldsdelicten gepleegd door Marokkanen.

Cliënten zonder officiële verblijfplaats		
Postadres		
Zuidergrachtswal 15 / totaal 107	waarvan 5 A/A	
De Tuinen 32 / totaal 134	waarvan 21 A/A	

Bron: gemeente Leeuwarden 2004/5

Gegevens werkloosheid Antillianen in Leeuwarden (geregistreerd in GBA):

Er zijn in Leeuwarden van de Antilliaanse beroepsbevolking uit GBA (700 personen van 15-64 jr.) 164 mensen met een uitkering van SoZa (waarvan circa 60 cliënten = ca. 27% fase 4). Deze 164 personen betreft een kleine 25% van de 700.)

(vgl: totaal in Leeuwarden met Soza uitkering 4100/ 63411 (iedereen van 15-64)=6,5%.

Het aantal Antillianen met een WW uitkering is niet bekend en komt nog boven op de genoemde aantallen.

4. ***Op welke wijze werkt de gemeente, met betrekking tot deze problematiek, samen met de Antilliaanse gemeenschap en andere betrokken partijen?***

Bij de integrale aanpak zijn de professioneel werkende partners reeds beschreven . De Antilliaanse gemeenschap is in Leeuwarden (nog) niet georganiseerd. In 2004 hebben burgemeester en wethouder gesprekken gevoerd met personen uit de Antilliaanse gemeenschap om enig zicht te krijgen op wensen en problemen in deze bevolkingscategorie. Het is de bedoeling dat er een klankbordgroep van Antillianen wordt “geïnstalleerd”. Ten behoeve van het opstellen van het Actieprogramma Aanpak Antillianen zijn we in gesprek met een vertegenwoordiging van Anti+ (een Antilliaanse uitvoerings-vrijwilligersorganisatie) en enkele sleutelfiguren van Antilliaanse afkomst. Zij hebben ons meegeholpen het actieprogramma tot stand te brengen. Anti+ wordt nog in 2005 een officiële stichting en zal onder begeleiding van de Antilliaanse intermediair een klankbord gaan vormen voor activiteiten en ontwikkelingen rondom de Antilliaanse gemeenschap.

Gemeentelijke activiteiten

Activiteit 1

Naam activiteit / project:

Straat talentteam (S-team) Persoonsgerichte aanpak

Doel:

Op outreachende werkwijze worden Antilliaanse en (allochtone) risicojongeren opgespoord en toegeleid naar de hulpverlening, scholing, werktrajecten etc.

Prestatie-indicator (op output)⁹:

Totaal aantal bereikte Antilliaanse jongeren en jongvolwassenen op jaarbasis.

Toelichting:*Huidige situatie (2004)*

Antilliaanse jongeren hebben problemen met aanpassen op school en in werksituaties. Een groot percentage is werkloos en heeft een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Antilliaanse jongeren hebben met name problemen zich aan te passen in de Nederlandse maatschappij met al haar regels en voorschriften, taal- en cultuurverschillen. Uit zichzelf komen Antillianen niet of nauwelijks binnen bij het jongerenwerk, het Digitaal Trapveld. etc. Het is moeilijk om hen op te sporen, omdat ze veelal op straat vertoeven en erg mobiel zijn.

In mei 2005 worden door het S-team 16 Antilliaanse jongeren en jongvolwassenen begeleid, dit betreft 2 in de leeftijd van 12-17 jaar, 9 van 18-23 jaar en 4 van 23 en ouder. Opvallend is het dat dit alleen mannen zijn.

De beschrijving van de activiteit;

Antilliaanse jongeren en jongvolwassenen worden opgespoord door inzet van het Straat talentteam dat bestaat uit jongeren uit diverse culturen. Jongeren die de taal van de straat spreken, die de vind- en hangplekken kennen. De leden van het Straat talentteam zijn afkomstig uit de lagere sociale klasse en zijn bezig met werk en scholing om zich aan deze klasse te ontworstelen. Dit lukt hen goed. Zij zijn mede daarom een prima rolmodel voor de (risico)Antillianen. De leden van het S-team (her)kennen als geen ander de problemen die de Antillianen ervaren. De opgespoorde risico-Antillianen worden naast het S-team door professionele hulpverleners begeleid om scholing of werk te vinden.

De bijdrage van de activiteit aan een stabiele leefsituatie;

Er wordt gezorgd voor intensieve begeleiding van (risico) Antillianen en indien nodig hun gezinsleden. Er wordt hulp geboden bij het zoeken naar huisvesting (voor zover dat nodig is), werk scholing, het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, aanpak schuldhulpverlening etc. Dit zijn basisvoorzieningen en als deze zaken zijn geregeld, kunnen de Antillianen zich richten op een goede toekomst in Fryslân.

⁹ De criteria waaraan een prestatie-indicator dient te voldoen zijn weergegeven in de handreiking.

De bijdrage van de activiteit aan één of meer van de hoofddoelstellingen;

Door de integrale aanpak van de problemen van Antillianen moeten zij in toenemende mate in staat zijn in hun eigen inkomen en onderhoud te voorzien en zullen daarom minder geneigd zijn in de criminaliteit te duiken. Door het outreachende werk worden de Antillianen uit de anonimiteit/illegaliteit gehaald.

Ook is de verwachting dat door de intensieve begeleiding er minder schooluitval zal zijn en de werkloosheid binnen deze groep op termijn zal dalen.

Wie is/zijn de uitvoerder(s) van deze activiteit en andere betrokken partijen voor zover daarvan sprake is, en welke partij is uitvoeringsverantwoordelijk;

Het Buro (gespecialiseerd in intensieve begeleiding van risicjongeren) is eindverantwoordelijke voor de totale uitvoering van de aanpak. Het S-team werkt vanuit Het Buro en wordt aangestuurd door Het Buro. Daarnaast werkt het Buro nauw samen met het RMC (en via hen sociale zaken, Gemeentelijke Kredietbank, ROC's, scholen voor VO en jeugdzorg (tot 18 jaar), het jongerenwerk, het Sociaal Team, het Digitaal Trapveld en de BV Sport.

De specifieke knelpunten en maatregelen voor de realisatie van deze activiteit;

Blijvende betrokkenheid van de Antilliaanse gemeenschap bij deze aanpak. Deze betrokkenheid is gegeneerd in 2004 maar is nog broos en hangt af van successen die geboekt worden.

In deze tijd is het lastig om werk te vinden, zeker in het noorden is de werkloosheid hoog. Wachttijden voor werk-leertrajecten kunnen een obstakel vormen voor snelle doorstroming en doorgaande lijn in de individuele aanpak.

De geraamde kosten per jaar voor de uitvoering van activiteit (het betreft hierbij de totale kosten dus niet alleen de beoogde bijdrage van de Staat der Nederlanden);

De totale kosten S-team (dus voor de begeleiding van Antilliaanse en allochtone jongeren) bedragen:

- € 171.000,- op jaarbasis (incl. personeels, scholings- en begeleidingskosten)
- € PM (regulier beleid) de intensieve trajecten via het RMC en de sluitende aanpak en scholing- en coördinatiekosten Het Buro

De voorgestelde aanpak wordt in 2005 en 2006 toegepast. Bij goede resultaten wordt deze methodiek van werken gecontinueerd. Bij tegenvallende resultaten wordt de methodiek aangepast.

Ca 1/3 deel van de te bereiken jongeren is van Antilliaanse afkomst. Hiermee is financieel gezien: € 57.000,- gemoeid. De Gemeente Leeuwarden financiert voor de aanpak van de Antillianen de helft = € 29.500,-

Op basis van deze organisatie vraagt de gemeente Leeuwarden een bedrag ad € 27.500,- aan bij het ministerie van justitie (uit de gelden voor de 18 Antilliaanse gemeenten)

Relatie tot gemeenschappelijke doelstellingen:	X	1. Verminderen voortijdige schoolverlaters			
		2. Verminderen werkloze jongeren			
		3. Verminderen criminaliteit			
Jaar¹⁰:	0-meting 2004	2005	2006	2007	2008
Ambitie / streefwaarde:	nvt.	15 AA	15 AA	15 AA	15 AA
Realisatie:		nvt.	nvt.	nvt.	nvt.
Geraamde kosten:	nvt.	€ 171 + Waarvan 57.000 AA PM	€ 171 + Waarvan 57.000 AA PM	€ 171 + Waarvan 57.000 AA PM	€ 171 + Waarvan 57.000 AA PM

¹⁰ Het kan zijn dat een activiteit minder dan vier jaar in uitvoering is (kan later starten of eerder eindigen).
Dan dient dit in de toelichting te worden aangegeven.

Activiteit 2

Naam activiteit / project:

Activiteiten stichting Anti+ Groepsgerichte benadering

Doel:

Door middel van activiteiten gericht op contact en vrijetijdsbesteding wordt overlastgevend en crimineel gedrag tegengegaan.

Anti+ wordt een gesprekspartner van de gemeente Leeuwarden t.b.v de ontwikkeling van het gemeentelijke beleid voor de (risico) Antillianen.

Prestatie-indicator (op output):

Het aantal Antillianen dat jaarlijks deelneemt aan de activiteiten die door Anti+ worden georganiseerd.

Toelichting:

Situatie in 2004:

Medio 2004 is een vrijwilligersorganisatie die zichzelf Anti+ noemt gestart met de organisatie van enkele activiteiten om de Antillianen eens wat positiever in het nieuws te laten komen dan alleen met criminaliteit en overlastgevend hanggedrag.

De beschrijving van de activiteit;

Anti + bestaat uit Antilianen die medio 2005 een stichting gaan vormen met als doel een grote verscheidenheid aan activiteiten te bieden aan met name Antilliaanse jongeren en jongvolwassenen in de wijken waar veel Antilianen wonen en vertoeven. Daarnaast wordt incidenteel een stedelijke activiteit georganiseerd. Deze activiteiten moeten enerzijds leiden tot een actievere vrijetijdsbesteding van de Antillianen (muziek en sport) en anderzijds vormen de activiteiten ook de ingang voor het eerder genoemde Straattalentteam als vindplaats van jongeren met problemen.

In de planning staan:

- Zomercarnaval
- Groot wijkvoetbaltoernooi (zomer 2005 en 2006)
- Oprichten van een eigen brassband, repeteren en optreden samen met en andere Antilliaanse bands (medio 2005)
- Oprichten van dansgroepen
- Etc.

Naast het organiseren van activiteiten zal Anti+ ook de gemeente adviseren over ontwikkelingen, kansen en bedreigingen in de Antilliaanse gemeenschap in Leeuwarden. Eind april heeft Anti+ met behulp van de Gemeente Leeuwarden en de woningbouwcorporatie een eigen kantoor geopend in de Vrijheidswijk. Vanuit dit kantoor worden de activiteiten georganiseerd en tevens is dit een inloopruimte voor Antillianen met vragen e/o problemen, maar ook met ideeën.

De bijdrage van de activiteit aan een stabiele leefsituatie;

Sport en cultuur zijn belangrijke bindmiddelen in de Nederlandse samenleving. Door middel van samen sporten en samen musiceren worden sociale vaardigheden als naar

elkaar luisteren, elkaar respecteren etc. geleerd.

De invulling van een zinvolle vrijetijdsbesteding en een positieve waardering die hieruit zal voortvloeien genereert naar verwachting grotere betrokkenheid bij de Leeuwarder samenleving en daardoor een preventieve werking ter voorkoming van criminaliteit.

De bijdrage van de activiteit aan één of meer van de hoofddoelstellingen;

Een zinvolle vrijetijdsbesteding zal bijdragen aan het voorkomen van de criminaliteit. Het vindplaatsgerichte werken door het S-team zal leiden tot verminderde schooluitval.

Wie is/zijn de uitvoerder(s) van deze activiteit en andere betrokken partijen voor zover daarvan sprake is, en welke partij is uitvoeringsverantwoordelijk;

He Buro is eindverantwoordelijke voor de activiteiten van Anti+. Het Buro heeft een Antilliaanse projectleider in dienst die op haar beurt de zelfstandige stichting Anti+ helpt de activiteiten te organiseren en de afspraken betreffende samenwerken met andere organisaties bewaakt.

De specifieke knelpunten en maatregelen voor de realisatie van deze activiteit;

De inzet van een Antilliaanse projectleider is noodzakelijk, we zijn in onderhandeling met een persoon (vrouw) die erg goed contact heeft met de groep Anti+ en hen nu ook al heeft begeleid. Veel is afhankelijk van een voor de groep acceptabele projectleider. De leden van de stichting Anti+ zijn zelf druk bezig met het aanleren van sociale vaardigheden en leiden van een organisatie, aanleren vergadertechnieken, verdraagzaamheid etc. Dit is een heel proces dat met vallen en opstaan verloopt.

De geraamde kosten per jaar voor de uitvoering van activiteit (het betreft hierbij de totale kosten dus niet alleen de beoogde bijdrage van de Staat der Nederlanden).

De totale kosten voor het begeleiden van de st. Anti+ en de organisatie van activiteiten bedragen: € 60.000,-

€ 50.000,- t.b.v. begeleiding, overhead en kantoorkosten

€ 10.000,- voor activiteiten.

De Gemeente Leeuwarden betaalt € 30.000,- en op basis van deze organisatie vraagt de gemeente Leeuwarden een bedrag ad € 30.000,- aan bij het ministerie van Justitie (uit het beschikbaar gestelde budget voor Leeuwarden) *

Relatie tot gemeenschappelijke doelstellingen:	1. Verminderen voortijdige schoolverlaters				
	2. Verminderen werkloze jongeren				
	3. Verminderen criminaliteit				
Jaar:	0-meting 2004	2005	2006	2007	2008
Ambitie / streefwaarde:	nvt.	100 AA	100AA	100 AA	100 AA
Realisatie:		nvt.	nvt.	nvt.	nvt.
Geraamde kosten:	nvt.	€ 60.000,-	€ 60.000,-	€ 60.000,-	€ 60.000,-

* een totaal financieel overzicht voor de periode van het Bestuurlijk Arrangement van vier jaar wordt als bijlage toegevoegd.

Activiteit 3

Naam activiteit / project:**Zakgeldproject**

Persoonsgericht en groepsgericht

Doel:

Allochtone en Antilliaanse jongeren worden geholpen een zakgeldbaantje te krijgen waardoor vervelend rondhangen wordt tegengegaan en de kans op werk (lange termijn) wordt vergroot.

Prestatie-indicator (op output):

Aantal Antilliaanse jongeren dat jaarlijks een zakgeldbaantje heeft gekregen.

Toelichting:*Situatie in 2004:*

Eind 2004 is gestart met dit project dat zich eerst vnl op Marokkaanse jongeren richtte en succesvol bleek: zo'n 80 jongeren meldden zich aan en 40 hebben inmiddels een baantje. Omdat het voor Antilliaanse jongeren ook moeilijk is een zakgeldbaantje te krijgen, worden deze in 2005 meegenomen in het project.

De beschrijving van de activiteit;

Antilliaanse en allochtone jongeren hebben vaak moeite om na schooltijd een zakgeldbaantje te krijgen. Dit is deels te wijten aan een enigszins angstige en voorzichtige opstelling van de werkgevers, aan de andere kant ook te wijten aan de jeugd die zich niet weet te presenteren en zich slecht aan werkafspraken houdt. De medewerkers van het zakgeldproject maken afspraken met werkgevers en begeleiden de jongeren d.m.v. sollicitatietraining, houding op de werkvloer etc. Ook gedurende de eerste periode dat de jongeren een baantje hebben, blijven de projectmedewerkers contact houden met werkgevers en jeugd. In de gesprekken met de jongeren blijkt dat er ook wel problemen zijn in het gezin. In dat geval wordt professionele hulpverlening ingeschakeld. De uitvalsbasis van het project en vindplaats van de jongeren zijn de Digitale Trapvelden in de aandachtswijken.

De bijdrage van de activiteit aan een stabiele leefsituatie;

In het project worden sociale vaardigheden aangeleerd en wordt enige werkervaring opgebouwd. Dit kan de jongeren later van pas komen bij het zoeken naar een vaste baan.

De bijdrage van de activiteit aan één of meer van de hoofddoelstellingen;

De activiteit draagt bij aan het voorkomen van werkloosheid en omdat de jeugd wat geld ontvangt en minder rondhangt op straat wordt crimineel gedrag voorkomen.

Wie is/zijn de uitvoerder(s) van deze activiteit en andere betrokken partijen voor zover daarvan sprake is, en welke partij is uitvoeringsverantwoordelijk;

Het Buro is eindverantwoordelijke voor de activiteit. Het zakgeldproject is bij Het Buro ontwikkeld in het project Full Colour.

Indirect zijn de Digitale Trapvelden, het RMC en de Sociale Teams betrokken bij de activiteit.

De specifieke knelpunten en maatregelen voor de realisatie van deze activiteit;

Het zakgeldproject werd uitgevoerd onder directe begeleiding van Het Buro. Dit project wordt nu elders ondergebracht. Er wordt thans gezocht naar een voor alle partijen bevredigende constructie.

De geraamde kosten per jaar voor de uitvoering van activiteit (het betreft hierbij de totale kosten dus niet alleen de beoogde bijdrage van de Staat der Nederlanden).

De totale kosten zijn geraamd op maximaal € 110.000,- De gemeente Leeuwarden draagt € 65.000,- op jaarbasis bij voor aantal trajecten (dit waren tevens de kosten binnen het Full Colourproject). Er wordt voor dit project geen aanvullende rijksfinanciering gevraagd.

Relatie tot gemeenschappelijke doelstellingen:	1. Verminderen voortijdige schoolverlaters				
	2. Verminderen werkloze jongeren				
	3. Verminderen criminaliteit				
Jaar:	0-meting 2004	2005	2006	2007	2008
Ambitie / streefwaarde:	nvt.	10-15 AA	10-15 AA	10-15 AA	10-15 AA
Realisatie:		nvt.	nvt.	nvt.	nvt.
Geraamde kosten:	nvt.	€110.000	€110.000	€110.000	€110.000